

OD REDAKCJI

Oddajemy czytelnikom kolejny 63. tom pisma „Folia Bibliologica”, w którym poruszono zróżnicowane zagadnienia sytuujące się zarówno w obszarze informacji i technologii, komunikacji naukowej i współczesnego bibliotekarstwa, jak i problematyki historycznej dotyczącej tym razem czasopiśmiennictwa. Na niniejszy tom składa się osiem oryginalnych tekstów uporządkowanych w działach: artykuły, materiały, sprawozdania.

W otwierającym rocznik dziale znalazły się artykuły dotyczące zagadnień prasy prezentujące dotychczas słabo eksplorowane w naukowym piśmiennictwie periodyki wydawane w regionie lubelskim. Hanna Polak w artykule „*Nowa Jutrzenka*” (1908–1924) – jako narzędzie działalności ks. Antoniego Kwiatkowskiego. Wybrane zagadnienia przybliżyła genezę i scharakteryzowała zawartość treściową pisma wydawanego w latach 1908–1924 w Bychawie – niewielkim miasteczku położonym na południe od Lublina. Pismo, którego pojawienie się było przede wszystkim efektem starań społecznika ks. Antoniego Kwiatkowskiego, niewątpliwie odegrało istotną rolę w środowisku. Choć niezwiązane z żadną opcją polityczną, odwołując się do wartości chrześcijańskich, podejmowało też zagadnienia społeczne. Na łamach pisma prezentowano aktualne kwestie i bolączki społeczne, omawiano problemy ekonomiczne przydatne m.in. dla rolników i ludności małomiasteczkowej, sprawy kredytów, oświaty zdrowotnej, higieny, przyczyniając się do rozwoju dobrostanu mieszkańców. Kontynuację periodyku stanowiło czasopismo „Orzeł Biały” wydawane w latach 1925–1926. Teresa Wałachowska, która jest autorką artykułu „*Orzeł Biały*” – nowy tytuł na nowe czasy. Analiza i bibliografia zawartości, dokonała charakterystyki formalnej i treściowej czasopisma, ponadto dołączyła bibliografię zawartości pisma. Z pewnością będzie to przydatne również dla innych badaczy zainteresowanych czasopiśmiennictwem i historią regionu.

W kolejnym artykule *Polska Bibliografia Naukowa – powstanie, rozwój i znaczenie* podjęto zagadnienia współczesne, dotyczące problemów informacji i ewaluacji nauki. Barbara Woźniak i Agnieszka Zawadzka zwróciły uwagę na wspomniane ważne narzędzie ewaluacji jednostek naukowych w Polsce – Polską Bibliografię Naukową. Autorki skupiły się na omówieniu powstania, transformacji, funkcjonalnościach, potrzebach użytkowników i postulatach na przyszłość, co można potraktować jako wprowadzenie i uporządkowanie wiedzy na temat PBN oraz zapowiedź dalszych badań nad tym niewątpliwie istotnym portalem Ministerstwa Edukacji i Nauki i bazą bibliograficzno-analityczną zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on.

Interesujące zagadnienia związane z rozwojem informacji i nowych technologii podjęto w kolejnych artykułach. Kinga Dobrowolska zajęła się omówieniem inicjatyw podejmowanych w Bibliotece UMCS na przestrzeni ostatnich 10 lat, a mających za zadanie ułatwienie czytelnikom korzystanie z zasobów biblioteki przede wszystkim na podstawie nowych technologii. Autorka w tekście *Nowe czasy – nowe działania. Inicjatywy podejmowane w Bibliotece UMCS na przestrzeni ostatnich lat* zaprezentowała realizację projektu Społecznej Odpowiedzialności Nauki mającego na celu digitalizację istotnych z międzynarodowego punktu widzenia zasobów nauki i ich udostępnianie w Bibliotece Cyfrowej UMCS, następnie omówiła e-usługę Omnis. Ponadto w pracy znalazły się informacje o rozwijaniu Biblioteki Cyfrowej UMCS, organizacji cieszącego się zainteresowaniem użytkowników wolnego dostępu i czytelnikom komiksu. Autorka nie pominęła interesującej inicjatywy wykładów pod nazwą Coffee Lectures zapoczątkowanej w 2018 roku.

Z kolei Anna Starek, Anna Drozd-Małaj, Ewa Stępień w tekście *Biblioteka dostępna – zintegrowane systemy informatyczne oraz nowoczesne udogodnienia dla użytkowników w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie* przedstawiły nowe elementy struktury informatycznej Uniwersytetu, które pojawiły się w latach 2020–2021. Autorki omówiły uczelnianą bazę wiedzy Otwarty Portal Edukacyjny i jego poszczególne, rozbudowane moduły, w tym Bazy Publikacji i Repozytorium oraz system biblioteczny Koha wdrażany w Bibliotece UP od 2019 roku i inne udogodnienia dla czytelników.

Tom wieńczą sprawozdania dokumentujące wydarzenia naukowe w środowisku. Marta Puszcza w tekście *Sprawozdanie z wydarzeń organizowanych przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej podczas XVII Lubelskiego Festiwalu Nauki 18–24 września 2021 roku* omówiła udział pracowników Biblioteki w wydarzeniu mającym na celu promocję i upowszechnianie nauki w społeczeństwie, a organizowanym przez pięć lubelskich uczelni publicznych i Urząd Miasta Lublin. Jak dowiodła Autorka, była to także dobra okazja przedstawienia i popularyzacji oferty i dokonań Biblioteki UMCS.

Na zakończenie zamieszczono dwa sprawozdania z konferencji, które mimo trudnego czasu pandemii zostały zorganizowane przez lubelskie środowisko bibliotekarskie. Pierwsza z nich była poświęcona jubileuszowi 25-lecia akademickiego koła SBP i odbyła się 27 stycznia 2022 roku. Była to dobra okazja podzielenia się doświadczeniami z praktyki bibliotekarskiej, a znacznego zainteresowania w środowisku dowodzi udział ponad 100 uczestników wydarzenia.

W kolejnym sprawozdaniu zrelacjonowano przebieg Studenckiej Konferencji Naukowej Architektury Informacji, której przyświecało hasło „Człowiek w cyfrowej rzeczywistości”. Organizatorem przedsięwzięcia było Koło Naukowe Architektów Informacji działające przy Instytucie Nauk o Kulturze Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Liczni prelegenci reprezentowali różne ośrodki uczelniane w Polsce.

Dziękujemy Autorom, Recenzentom i wszystkim, dzięki którym ukazał się niniejszy rocznik. Szczególne podziękowania redakcja kieruje do Autorów za wkład wniesiony w przygotowanie niniejszego rocznika. Czytelników zapraszamy do lektury, mając nadzieję, że niniejszy tom zainspiruje do dyskusji i rozmów, a także będzie impulsem do dalszych badań.

Anna Dymmel